

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของ
โรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนการกุศล
เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนการกุศล
เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไป
หาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ($\bar{X} = 3.68$) ด้านการ
ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น
($\bar{X} = 3.64$) และด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 3.61$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ของนักเรียน ($\bar{X} = 3.77$) การส่งเสริมให้มีการจัดงานเนื่อง
ในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.72$) และการส่งเสริมให้มีการจัดส่งผลงานของ
ครูและนักเรียนเข้าประกวดหรือแสดงในโอกาสต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.69$)

1.2 ด้านการให้บริการชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การให้บริการ
อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์สำหรับงานที่จำเป็นแก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.86$) การจัดให้มีการ
บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.80$) และการจัดบริเวณโรงเรียนให้เป็นที่
พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.79$)

1.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การให้ความร่วมมือในการบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ ($\bar{X} = 3.79$) การเข้าร่วมงานของบุคคลในชุมชนตามวาระอันควร ($\bar{X} = 3.78$) และการส่งตัวแทนบุคลากรของโรงเรียนออกไปร่วมกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.77$)

1.4 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การให้ชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$) การเชิญผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษาด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.67$) และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 3.66$)

1.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ได้แก่ การปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรของหน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียนใกล้เคียงพัฒนากร เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ ($\bar{X} = 3.76$) การประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.71$) และการเชิญบุคคลในชุมชนมาเป็นเกียรติในโอกาสพิเศษของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.70$)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 ผู้บริหาร ครู ผู้แทนชุมชน และกรรมการสถานศึกษาฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีสภาพการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้

3.1 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน คือ โรงเรียนควรมีการนัดหมายกับผู้ปกครองเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนออกเยี่ยมบ้านนักเรียนมากขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนมากยิ่งขึ้น และโรงเรียนควรรับทราบปัญหาดังกล่าว เกี่ยวกับนักเรียนโดยประสานงานกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ด้านการให้บริการชุมชน คือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการแบ่งเวลาเพื่อการทำกิจกรรมจิตอาสาสำหรับการพัฒนาสถานที่สำคัญของชุมชนเป็นการสร้าง

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสถานที่สาธารณะโดยการรักษาความสะอาด เช่น สวนสาธารณะ วัด ลานกีฬา โรงเรียนและชุมชนจะต้องสร้างแนวทางหรือโครงการเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากร และสถานที่สำคัญของชุมชนให้อยู่อยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน และโรงเรียนและชุมชนต้องประสานความร่วมมือสร้างความรักและความหวงแหนในสถานที่สำคัญทางของชุมชนเพื่อการใช้งานอย่างยั่งยืน

3.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน คือ บุคลากรในโรงเรียนควรจะมีการสังสรรค์กับชุมชน ปรีกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชนและออกเยี่ยมเยียนบ้านผู้ปกครองนักเรียนบางโอกาส โรงเรียนควรส่งตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ชุมชนและโรงเรียนปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

3.4 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน คือ เชิญผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาชี้แจงทำความเข้าใจ ให้ความรู้แก่เกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน ปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสถานศึกษาควรเยี่ยมเยียนชุมชนในโอกาสที่เหมาะสมเพื่อชี้แจงแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนเชิญชวนชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

3.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือ ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการร่วมระหว่าง โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานอื่น เพิ่มบุคลากรให้เพียงพอและโรงเรียน ควรให้ความร่วมมือในทุกด้านตามสภาพที่เป็นจริง และประชาสัมพันธ์ให้หลากหลาย มีรูปแบบและมีการติดตามผล

4. แนวทางการพัฒนาการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้

4.1 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าร่วมรับฟังสภาพปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ร่วมแก้ไขปัญหาดัง ๆ ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรเน้นการเข้าถึงผู้ปกครองโดยใช้กิจกรรมเยี่ยมบ้านเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุยเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

4.2 ด้านการให้บริการชุมชน โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณและอุปกรณ์ และบุคลากรสำหรับให้ความร่วมมือกับชุมชนในการให้บริการด้านสาธารณประโยชน์ เน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้าไปประสานความร่วมมือกับผู้นำ และผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการประสานความร่วมมือกับโรงเรียนในการหาแนวทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.4 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนควรเชิญผู้นำและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมอันสำคัญของโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องมีเวลาที่จะประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชน โดยเชิญชวนให้เข้าร่วมรับฟังแนวทางการพัฒนาในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.5 ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนและชุมชนควรมีการร่วมประชุมเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนและรับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

อภิปรายผล

จากสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด 7 แห่งตั้งอยู่ในเขตชุมชน โรงเรียนกับชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่ทุก ๆ เรื่อง เช่น การจัดงานก็มีการติดต่อใช้สถานที่ของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสถานศึกษาเป็นแหล่งจัดการศึกษาให้บุตรหลานของคนในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้โรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดมีการก่อตั้งเป็นเวลานานแล้ว จึงทำให้เกิดความผูกพันจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า โรงเรียนจะมีความผูกพันกับชุมชนในเรื่องการเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เนื่องจากชุมชนในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นชุมชนขนาดใหญ่ ที่ผู้ปกครองและคนในชุมชนต้องค้นหาเลี้ยงชีพเพื่อครอบครัว ดังนั้นเมื่อมีการอบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ก็จะใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ไปสู่ชุมชน ในรูปแบบของวารสาร เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นแหล่งส่งเสริมในด้านประเพณีและวัฒนธรรมให้กับชุมชน จะเห็นได้จากการจัดงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามเทศกาลสำคัญๆ ที่โรงเรียนร่วมกันกับชุมชน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันพ่อ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมแห่เทียนพรรษา

กิจกรรมค่ายา ซึ่งจะได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดีในทุก ๆ โรงเรียน ดังนั้นสภาพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด จึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของกิตยากร มังคะรัตน์ (2550 : 104) ได้ ศึกษา บทบาทในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาท ในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เสน่ห์ เหลือจันทร์ (2551 : 93-94) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและสรราม เกษรา (2551 : 78 - 79) ได้ศึกษา การดำเนินงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้น 1 - 3 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหาร ครู ผู้แทนชุมชน และกรรมการสถานศึกษาฯ ที่มีสถานภาพและ ขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร ครู ผู้แทนชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทสำคัญที่จะทำหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและชุมชน ต่างเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการประสานความร่วมมือกันอย่าง ต่อเนื่อง นโยบายการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูต้องคอยเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวและ ประสานงานร่วมกับผู้แทนชุมชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป สอดคล้อง กับการศึกษาของกิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549 : 76-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการมี ส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีระดับการ มีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนการกุศล เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าร่วมรับฟังสภาพปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน ควรมีการสนับสนุนในด้านงบประมาณและอุปกรณ์ และบุคลากรสำหรับให้ความร่วมมือกับชุมชนในการให้บริการด้านสาธารณสุข ประโยชน์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โรงเรียน ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้าไปประสานความร่วมมือกับผู้นำและผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ควรเชิญผู้นำและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้าร่วมรับฟังแนวทางการพัฒนาในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนและชุมชนควรมีการร่วมประชุมเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนและรับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรมย์รินท์ ดันติฤทธิพล (2549 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหา/แนวทางการบริหารงาน/ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน/โรงเรียนประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า แนวทางการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผนการให้บริการชุมชนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประชาสัมพันธ์ และแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานร่วมกัน การนำวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยการเรียนการสอน ในบางโอกาส มีการจัดนิทรรศการกิจกรรมทางวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จัดให้มีการอบรมสัมมนาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การร่วมกับผู้นำในชุมชนพัฒนาประเพณีวัฒนธรรมภายในชุมชน และการจัดทำสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียน ปรีชา พลพันธ์ (2550 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ต่อการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางและข้อเสนอแนะของระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน คือ ควรสนับสนุนให้โรงเรียนกับชุมชนมีกิจกรรมพัฒนาร่วมกัน ควรสนับสนุนการใช้บุคลากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่เกียรติประวัติบุคคลตัวอย่าง ควรสนับสนุนงบประมาณและแรงงานเพื่อปรับปรุง

โรงเรียน ควรสนับสนุนให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนและควรเข้าร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และวิรัชติ ชมภูหลง (2553 : 93) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านสนาม อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกันผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ชุมชนเกิดความพอใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี การพัฒนาความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โดยใช้การมีส่วนร่วม เป็นแนวทางในการพัฒนาครั้งนี้ สามารถช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านสนาม อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 บรรลุเป้าหมาย โดยคณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาทุกด้าน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่มีความสำคัญสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนา ดังนี้

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดส่งผลงานครูและนักเรียนเข้าประกวดหรือแสดงใน โอกาสต่าง ๆ และควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ของนักเรียน โดยอาจจะจัดในโรงเรียนหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ก็ได้ อีกทั้งควรจัดให้โรงเรียนเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ต่าง ๆ ทั้งของโรงเรียนและราชการอื่น ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไปด้วยโดยปริยาย การประชาสัมพันธ์โรงเรียนอาจมีอุปสรรคอยู่บ้างแต่ต้องมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

1.2 ด้านการให้บริการชุมชน โรงเรียนควรการจัดให้มีการฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพที่เหมาะสมแก่บุคคลในชุมชน เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งรวบรวมผู้มีความรู้ในด้าน

ต่าง ๆ ดังนั้นการให้ความรู้ในด้านวิชาชีพแก่ชุมชน เช่น ความรู้ด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้นจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและโรงเรียน

1.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนควรให้ความสนใจกับกิจกรรมของชุมชนให้มาก โดยการออกพบปะเยี่ยมเยียนชุมชนในเวลาว่าง จากงานสอน โดยเฉพาะผู้แทนชุมชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และควรจัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น

1.4 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ควรเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น โดยกำหนดเวลาจัด กิจกรรมให้สอดคล้องกับเวลาว่างของชุมชน และควรเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน หรือเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาพบปะสังสรรค์กับคณะ ครูในโอกาสต่าง ๆ ให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนรับรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มากขึ้น

1.5 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ผู้บริหารต้อง ประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ร่วมกัน โดยการจัดตั้งสมาคมชมรมต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือจัดงานชุมนุมพบปะสังสรรค์ระหว่าง ศิษย์เก่ากับโรงเรียนให้มากขึ้น และต้องสนับสนุนให้ครูและประชาชนได้พบปะแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้ชุมชนเข้าใจถึงบทบาทของตนเองและบุคลากรในโรงเรียนอีกทั้ง ชุมชนจะได้เห็นความสำคัญของการศึกษาและก่อให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาเพื่อทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด

2.2 การพัฒนากิจกรรมระหว่างโรงเรียนชุมชนในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 การพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในเขตจังหวัด ร้อยเอ็ด

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิภาพการบริหาร สถานศึกษาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด